

BOLUNTARIOTZAREN EUSKAL ESTRATEGIA 2025-2028

HARI
HORI
HAR
• TIRA DEL HILO

BOLUNTARIOTZAREN
EUSKAL KONTSEILUA
CONSEJO VASCO
DEL VOLUNTARIADO

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

BOLUNTARIOTZAREN EUSKAL ESTRATEGIA 2025-2028

BOLUNTARIOTZAREN
EUSKAL KONTSEILUA
CONSEJO VASCO
DEL VOLUNTARIADO

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

Boluntariotza jarduera altruista baino askoz gehiago da, aukera paregabea da komunitatearen ongizateari laguntzeko. Onura indibiduala baino askoz gehiago da, komunitate batek bere buruari eustea eta inklusiboa izatea eragiten duen sarea indartzen du.

Euskadik, gaur egun, 4.259 erakunde ditu (1,9 1.000 biztanleko), eta horietan 168.291 boluntarioen lana bideratzen da. Egoitza eta jarduera Euskadin dute guztiek, eta ekintza boluntarioko erakundeak dira, irabazi-asmorik gabekoak, pribatuak, autogobernatuak eta autogestionatuak, eta helburu nagusia dute gizarteratzea, aisialdiko hezkuntza eta garapenerako lankidetzak sustatzea, eta zaurgarritasun-, bazterketa-, babesgabetasun- eta mendekotasun-egoerei aurre egiten dieten pertsonen, familien, kolektiboen edo komunitateen eskubideak benetan eraginkorrak izan daitezen sustatzea.

Ohikoena da erakunde bateko boluntarioen kopurua 10etik 50era bitartekoa izatea da; horietatik % 62,1 emakumeak dira .

DANAK eragindako suntsiketarako laguntzera joan ziren pertsonak dira, haurrak eta nerabeak eskaut eta denbora libreko taldeetan gidatzen dituzten begiraleak dira, elikagaien bankuei produktuak biltzen laguntzen dietenak, bakarrik bizi diren adinekoen etxera bisitan joaten direnak, gure herrira datozen migratzaile askori gure bi hizkuntzak irakasten dizkieten pertsonak. Horiek guztiak boluntarioak dira...

Boluntariotza alternatiba bat da gaur egun, sinergia bat, erresistentzia bat, eta Euskadirentzako estrategikoa da, historian zehar izan den bezala. Ekintza enpatikoa da, musutruk asko emateko prest dauden pertsonak dira, eta, jakina, herrialde honetako motor handienetako bat da, zorionez dena ez baita eurotan neurtzen. Eusko Jaurlaritzan horren jakitun gara, eta hala izaten jarraituko dugu; horregatik aurkeztuko dizuegu 2025-2028 aldirako Boluntariotzaren Euskal Estrategia berria.

Gaur egungo errealitatearen analisisian oinarrituta etorkizunari begiratzen dion ibilbide-orri berria da. Horren adibide dira partaidetzatik eta entzuteetik sortutako dokumentu honetan proposatzen diren trakzio-proiektu berriak. Alde batetik, profil eta egoera desberdinetako pertsonen boluntariotzan

parte har dezaten erraztea proposatzen da, eta, horretarako, aniztasuna, inklusioa eta aukera-berdintasuna sustatzea. Bestalde, egitura parte-hartzailean eta betearazlean oinarritutako gobernantza-eredua ezarriko da, erabakiak hartzerakoan gardentasuna, erantzukizuna eta zilegitasuna bermatzera bideratua. Era berean, boluntariotza aktibatuko da komunitate-dinamizaziorako motor gisa, pertsonen, erakundeen eta belaunaldien arteko loturak indartuz eta belaunaldien arteko elkartasuna sustatuz. Gainera, boluntariotzaren balioa ikusaraziko eta komunikatuko da, eta herritarrei ekintza boluntarioaren garrantzia ulertzen eta deskubritzen lagunduko diegu.

Estrategia hori urte hasieran aurkeztu genuen Hirugarren Sektore Sozialaren Liburu Zuriaren ondorioa da. Izan ere, dokumentu horrek erakutsi digu gizarte baten ongizatea, belaunaldien arteko elkartasuna edo komunitate inklusiboa ez direla indibidualismotik eraikitzen.

Boluntariotza hazkunde pertsonalari eta komunitarioari irekitako atea da. Norbanakoari dagokionez, gizarte-trebetasunen garapena sustatzen du, autoestimua sustatzen du, ongizate emozionalari laguntzen dio eta sozializatzeko bidea da. Kolektiboari dagokionez, komunitatearen zentzua indartzen du, komunitate hori inklusiboa izatea errazten du eta, gainera, nortasun- eta herrialde-eredu bat diseinatzen du.

Boluntariotza, gure euskal gizarteko esparru asko bezala, eraldaketa-prozesuan dago. Gazteek inplikatzeko jarraitzen dute, baina bestelako boluntariotza-moduak dituzte. Hori bai, oso argi utzi nahi dut, gure belaunaldikoa bezain boluntario baliogarria dela. Helduek, seniorrek edo zaharragoek errelebo ona eman behar diegu boluntarioen mundura motibazioarekin eta beren onena emateko borondatearekin iristen diren neska-mutil guztiei.

Ni boluntarioa izan nintzen, naiz eta izango naiz, oso konbentzimendu eta konpromiso pertsonal sendoa da, nire bizitzaren parte da, eta orain esparru politikotik ilusio handiz eta harrotasunez defendatzen dut. Ziur nago Boluntariotzaren Euskal Estrategia berri hau tresna erabilgarri eta eraginkorra izango dela eraldaketa horrek dakartzan erronkei aurre egiteko.

Nerea Melgosa Vega

Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren sailburua

HARI
HORI
HAR • TIRA DEL HILO

HARI HORI HAR. TIRA DEL HILO: loturek EAEko boluntariotzan duten indarra.

Euskadiko boluntariotza ekintza multzo bat baino askoz gehiago da: sare bizi bat da, pertsonen, kausen eta energien osatua, eta, denak elkarturik, errealitatea eraldatzea eta premia handiena duten pertsonak babestea eta zaintzea lortzen dute. “HARI HORI HAR. TIRA DEL HILO” leloak esentzia hori jasotzen du, eta etorkizunera proiektatzen; izan ere, denok gonbidatzen gaitu aferan sartzera, haria hartzera, eta indarrak biderkatzen dituen eta inpaktua sortzen duen sare kolektiboaren parte izatera.

HARI HORI HAR euskal kulturaren sakon errotutako claim bat da, haria jarritzen duena erdigunean, konexioaren eta jarraitutasunaren sinbolo gisa; alegia, loturaren sinbolo gisa. Hariak zera irudikatzen du: guztiok dugun gaitasuna lotuneak sortzeko eta indartzeko eta egitura kolektiboari eusteko; hau da, agerian uzten du zenbateraino den garrantzitsua ahaleginak batzea eta sareak ehuntzea gizarte-errealitatea eraldatzeko. **TIRA DEL HILO** ideia horren gaztelaniazko interpretazioa da, adierazitako metaforaren indarra beretzat hartu eta handiagotu egiten duena. Leloak zuzenean animatzen gaitu ekitera eta konpromisoak hartzera.

“HARI HORI HAR. TIRA DEL HILO” boluntariotzan aktiboki parte hartze-ko eta gizarte-hobekuntzan inplikatzeko bultzada da, berezitasunaz baliaturik komunitatea indartzeko. Hari bakoitza bakarra eta beharrezkoa da, eta, elkarrekin lotzean, aniztasun- eta inklusio-sare bat sortzen dute, etorkizun partekatua, bateratu eta bidezkoagoa proiektatzen duena. Kontua da gizartearen hobetzeko, komunitatea eratze-ko eta benetako inpaktua sortze-ko lan egitea. Loturak garrantzitsuak dira boluntariotzaren eremu guztietan, hala nola boluntario-lanetan zenbait orduz aritzen direnentzat, norbait laguntzen edo zaintzen dutenentzat, eta ideia berriak bultzatzen dituztenentzat. Denok kabitzen gara askotariko ehun horretan.

2025-2028ko Boluntariotzaren Euskal Estrategiak ikuspegi hori biltzen du, eta ekintzetara eramaten: herritarren, antolakunde-entzuen, erakunde akademiko-entzuen eta administrazio-entzen arteko loturak indartzen ditu, gizartearen errealitatea eraldatzeko gai izango den sare bat sortzeko. Batzen den hari bakoitzak sendotu egiten du sare kolektiboa, eta etorkizun partekatua eta bidezkoagoa proiektatzen du.

Finean, hari hori hartzea erabakitzen duen orok laguntzen du komunitatea indartzen eta, guztion artean, Euskadi kohesionatuagoa, solidarioagoa eta eraldatzaileagoa eraikitzen, interdependentsia izan dadin gure ongizate partekatuaren oinarri.

01	Sarrera		11
02	Testuingurua	02.1.	Boluntariotzaren eta parte-hartze sozialaren kontzeptua 17
		02.2.	Testuinguru estrategikoa eta instituzionala 19
		02.3.	Zenbait datu 21
		02.4.	Testuinguru soziala eta geostrategikoa 23
03	Erronkak		27
04	Inplikaturako eragileak	04.1.	Eragile estrategikoak 36
		04.2.	Boluntariotzako agentzien zeregina 37
05	Estrategiaren hedapena	05.1.	Helburu orokorra 39
		05.2.	Ardatz eta ildo estrategikoak 40
		05.3.	Helburuak, ekintzak eta proiektuak, ildo estrategikoen arabera 41
06	Trakzio-proiektuak	06.1.	Aurreko trakzio-proiektuak 52
		06.2.	Trakzio-proiektu berriak 53
		06.3.	Trakzio-proiektu berrien fitxak 54

Sarrera

Boluntariotza da Euskadin dugun gizarte-konpromisoaren adierazpen baliotsuenetako bat. Boluntarioak ezinbestekoak dira hirugarren sektore sozialean, gure komunitateek kohesionatuta jarraitzeko, gizarte-eraldaketa sustatzeko eta pertsonen eskubideak defendatzeko. Boluntariotza-ren bidez, milaka pertsonak gizarte bidezkoagoa, parte-hartzaileagoa eta solidarioagoa eraikitzen laguntzen dute egunero.

Euskadiko Hirugarren Sektore Sozialaren 2024ko Liburu Zuriaren arabera, etorkizuneko erronka nagusienetako bat boluntariotza indartzea da. Ez bakarrik gizartean zuzeneko inpaktua duelako, baizik eta, orobat, aldaketetara egokitzeko, partaidetza-modu berriak sortzeko eta pertsonen eta belaunaldien arteko loturak egiteko gaitasuna duelako. Hain zuzen ere, denon arazoei heltzeko orduan elkartasuna, erantzukidetasuna eta inplikazio aktiboa oinarritzat dituen elkarbizitza irudikatzen du boluntariotzak.

2025-2028ko Boluntariotzaren Euskal Estrategia hausnarketa horietan inspiratzen da, eta sektorearen erronka nagusiei heltzen die. Horretarako, sei ardatz estrategiko lantzen ditu —nortasun kolektiboa, gobernantza ona, sentsibilizazioa, ezagutza, ikuspegi komunitarioa eta inpaktua—, zeinek aintzat hartzen baitituzte antolakundeek eta boluntarioek identifikatutako lehentasunak. Ardatz horien bidez zera lortu nahi da, besteak beste: gizarteak aitorpen zabalagoa ematea boluntariotzari; profil berriak erakartzea; bideragarritasuna hobetzea, eta gizartearen eraldaketa digitalari bultzada ematea.

Ikuspegi horretatik, estrategia honen asmoa da boluntariotza-eredu askotarikoagoa, berritzaileagoa eta konprometituagoa lortzeko bidean aurrera egitea, komunitate inklusiboak indartuz, non ongizatea hurbiltasunetik eta kolektibitateetik eraiki beharreko eskubidea izango baita. Boluntario izatea ez baita laguntzea soilik: eraldatzea, lotzea eta etorkizuna sortzea ere bada.

Boluntariotzaren Euskal Kontseilua Boluntarioei buruzko ekainaren 25eko 17/1998 Legearen 14. artikulua bidez sortu zen, "boluntariotza gaiaren inguruan biltzeko, aholkuak emateko eta kontsultak egiteko organo gisa", irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatuetakoa boluntariotza-ekintzetan herritarren parte-hartzea arautzeko helburuarekin. 2002ko abenduaren 9an, Kontseiluak Boluntariotzaren I. Euskal Plana onartzea proposatu zuen. Plan horren bidez hasi ziren Euskal Autonomia Erkidegoko boluntario-lanaren oinarri instituzionalak ezartzen. Hurrezkeror, jardura hori garatzeko sei plan eta estrategia jarri dira abian; horietako azkena, 2021-2024ko Boluntariotzaren Euskal Estrategia. Dokumentu honen bidez, batetik, jarraipena ematen zaie aurretik hasitako prozesuei, eta, bestetik, ekintza berriak txertatzen dira boluntariotzari bultzada eta balio handiagoa emateko.

2025-2028ko Boluntariotzaren Euskal Estrategia bat dator Eusko Jaurlaritzaren estrategia integralarekin, zeinari, ekarpen sozialaren arloan eta garapen eta gogobetetasun pertsonala sortzeari begira, norbanakoen oinarritzko premiak asetzeko ikuskera bat gehitzen baitio zeharka, pertsonen alderdi guztiak eta aniztasuna aintzat hartuta.

Ongizatearen kontzeptu horrek, de facto, bizimodu ona bultzatzen du pertsonen garapen integrala lortzeko, batez ere alderdi kualitatiboa azpimarratuz. Orain arte, bai premiak eta bai premien asetzailerak ekonomiaren ikuspegitik soilik ulertu izan dira, modu instrumentalean. Estrategia honek, ordea, alde batera uzten du arrazionaltasun instrumentalaren ikuspuntu hori, baliabideak eta helburuak soilik lotzen dituen.

Duela gutxi argitaratu den azterlan batek, 22 herrialdetako¹ 200.000 lagun baino gehiago bost urtez ikertu ondoren, ondorioztatu du pertsonen ongizatea ez dagoela soilik segurtasun fisiko eta mentalaren edo egonkortasun ekonomikoaren mende. Ikerketak erakutsi du ezen oparotasuna, zentzu zabalean hartuta, funtsezko beste faktore batzuek ere baldintzatzen dutela:

- **Zoriontasuna eta bizitzarekiko gogobetetasuna:** faktore hauek lotuta daude nork bere bizitzarekiko sentitzen duen errealizazio mailarekin.
- **Esangura eta jomuga:** hau da, pertsonak uste izatea bizitzak zentzua duela eta norabide argi bati jarraitzen diola edo, gutxienez, berak nahi duen bidetik doala.
- **Izaera eta bertutea:** guztion ongirako lan egiteko gaitasuna, baita egoera gogorretan ere.
- **Hurbileko gizarte-harremanak:** senideekin eta lagunekin ditugun loturen kalitatea eta haietatik lortzen dugun gogobetetzea.

Aurkikuntza horiek agerian uzten dute boluntariorzak ongizaterako palanka estrategikoa izan behar duela; izan ere, zuzenean laguntzen du bizi-jomuga osatzen, gizarte-harremanak sendotzen ditu, eta, orobat, elkartasunaren eta konpromiso zibikoaren balioak sustatzen ditu.

Ikuspegi kolektibotik begiratuta, egungo estrategiak –aurreko estrategien bide beretik– gizarte hobetzeko eta komunitate-sarea sortzeko indar eraldatzaile gisa ulertzen du boluntariorza.

Bestalde, boluntariorza bat dator belaunaldiarteko elkartasunaren politikarekin. Izan ere, elkartasun horren eta boluntario-lanaren bidez, gaur egun geroz eta nabarmenagoak diren desberdintasunak gainditzeaz

1 *The Global Flourishing Study*; hemen: Nature mental Health

gain, ahalik eta gizarte kohesionatuena, ekitatiboen eta justuen lortu nahi da, betiere jasangarritasunaren esparrutik lan eginez, horrela, oraingo ongizateak ez du etorkizuna arriskuan jarriko, eta pertsona bakoitzak bere bizi-proiektua garatzeko aukera izango du.

Helburu hori bat dator, gainera, Europako Batzordearen politikarekin, belaunaldiarteko ekitateari buruzko lehenengo estrategia lantzen ari baita erakunde hori. Xedea zera da: belaunaldien arteko elkartasuna indartzea; adin-talde guztiek Europar Batasuneko politikak lantzeko aukera berberak izateko modua hobetzea, eta egungo erabaki politikoak etorkizuneko belaunaldien kalterako ez izatea ziurtatzea. Hori guztia funtsezkoa da, zeren eta gaur egun, objektiboki, sektore kalteberenetako bat gazteena baita.

Boluntariotzaren euskal estrategia honek aurreko faseetan finkatutako eredu berritzen jarraitzen du, eta printzipio hauek ditu:

- **Pertsonak erdigunean jartzea:** ereduaren funtsezko ezaugarrietako bat da boluntarioei eta gizarte osoari aktiboki entzutea, eta, beraz, erabakiak parte-hartzaileen eta, oro har, gizartearen benetako behar eta asmoei jaramon eginez hartzen direla bermatzen da.
- **Alderdi komunitarioa:** komunitate inklusiboak lehenesten ditu, eta, ikuspegi indibiduala bazter utzita, ikuspuntu kolektiboa bultzatzen du, gizarte kohesionatuagoa eta solidarioagoa lortzeko bidean aurrera egiteko.
- **Ikuspegi intersektionala:** kontuan hartzen du gaur egun aldi berean gertatzen diren askotariko desberdintasunek kalteberatasun-egoera konplexuak sortzen dituztela, eta erantzun integralak eta multidimentsionalak eskaintzen ditu.
- **Genero-ikuspegia:** genero-berdintasunarekiko konpromisoan oinarritzen da, desberdintasunak aitortzen ditu, eta ekitatea sustatzen du maila guztietan. Printzipio horrek gidatuko ditu antolakundeek erabakiak, ekintzak eta egiturak, ziurtatu behar baita pertsonen berdintasun-baldintzetan parte hartuko dutela, lidergo-

eta prestakuntza-aukeretara helduko direla eta aintzatespena jasoko dutela. Estereotipoak ikusarazi eta eraldatzen dituen kultura sustatzen da, eta askotariko parte-hartze inklusiborako neurriak bultzatzen dira.

- **Boluntario-lanaren aniztasuna:** boluntario-lanaren aniztasuna aitortzen eta sustatzen du, hala nola aurrez aurreko laguntza, ekin-tza digitala, sareko lana, espezializazioa eta larrialdietako erantzuna. Hain zuzen ere, gizarte dinamiko eta konprometitu baten isla da aniztasun hori. Gainera, boluntariotzaren euskal estrategia hau profil mota guztiak barne hartzera bideratuta dago, bai eta errealitate sozial eta teknologiko berrietara egokitzera eta inpaktu kolektiboa indartuko duten lankidetzak sustatzera ere.
- **Elkartzeko eta ikasteko espazio komunak:** prestakuntzarako, trukatze eta elkarlanerako guneak sustatzen ditu, eta boluntario izateko eta boluntariotzan aritzeko modu desberdinak eta boluntario-taldearen aberastasuna aitortu eta baloratzen ditu.

Horrenbestez, 2025-2028ko Boluntariotzaren Euskal Estrategia boluntariotzaren eta haren aniztasunaren balioa onartzeko, bultzatzeko eta proiektatzeko esparrua da, eta bermatu nahi du boluntariotzak orainaren eta etorkizunaren eraldaketa- eta elkartasun-eragile izaten jarraituko duela.

Testuingurua

Boluntariotzaren eta parte-hartze sozialaren kontzeptua

Boluntariotza

Estrategia honek Boluntariotzaren Euskal Kontseiluak 2013an ezarritako definizioaren zentzua eta indarraldia berresten ditu, Boluntarioei buruzko ekainaren 25eko 17/1998 Legeak xedatzen duenaren gainean eraikiz:

"Boluntariotza parte-hartze sozialaren adierazpide zehatz gisa ulertzen da, interes orokorreko eta izaera solidarioko jarduera sortak osatzen du, eta jarduera horiek irabazi-asmorik gabeko proiektu kolektibo baten inguruan garatzen dituzte pertsonak. Partaidetza horrek askea izan behar du, eta lan-, funtzionario- edo merkataritza-harremanetara edo betebeharrak pertsonal edo juridikora lotu gabea.

Boluntarioek zerbitzu komunitarioko bokazioarekin jarduten dute, eraldaketaren eta guztien ongiaren bila, eta beste gizarte-eragile batzuen ekintzaren osagarri dira, eta ez dute administrazio publikoek erantzukizunak alde batera uzteko estaldura gisa balio, ezta zerbitzu profesionalak ez ordaintzeko ere".

Definizio hori dagokion testuinguruan jartzeko, zaintza eta elkartasun unibertsaleko praktika etiko, historiko eta politiko gisa ulertu behar da boluntariotza, zeinaren bidez pertsonak askatasunez jarduten baitute herritartasun globala zabaltzeko, bizitza defendatzeko eta gizarte bidezkoagoa eta gizatiarragoa eraikitzeko.

Parte-hartze soziala

Boluntariotzaren Euskal Kontseiluaren Lantalde Iraunkorrak honela definitu zuen parte-hartze soziala:

“Eremu publikoan zuzenean edo zeharka eragin nahi duen edozein jarduera, pertsonak ekintza eta bide batetik edo bestetik egiten dutena, nork bere izenean edo edozein herritar-elkarte motaren bitartez. Partaidetza soziala komunitateko kide izatearen kontzientziaz dator beti, eta, erantzukizuna eta gizartearen garapenean esku hartzeko eskubidea oinarri izanik; kontzientzia horrek komunitatea eraldatzera eta hobetzera bideratutako ekintza zibikoetan aktiboki parte hartzera eramaten ditu zenbait pertsona”. (Boluntariotzaren Estatuko XV. Biltzarra. BEC, 2012ko azaroa).*

Boluntariotzako antolakundeak

Komeni da boluntarioak dituzten antolakundeak eta boluntariotzako antolakundeak bereiztea; Boluntarioei buruzko Legeak honela definitzen ditu azken horiek:

“Legez eratutako entitateak, irabazi-asmorik gabeak, beren jarduera interes orokorreko jardueren esparruan garatzen dutenak, gehienbat boluntarioek osatzen dituztenak eta beren programa edo ekintza-proiektu gehienak nagusiki boluntariotza horren bitartez garatzen dituztenak”

Testuinguru estrategikoa eta instituzionala

Boluntariotzaren Euskal Estrategia Eusko Jaurlaritzaren estrategia- eta arau-egituraren barruan txertatzen da, eta sektoreko hainbat tresnarekiko koherentea eta osagarria da.

Hauek dira Estrategiarekin bat datozen tresna sektorial eta estrategikoak:

- Euskadiko Hirugarren Sektore Soziala Sustatzeko Estrategia.
- Hirugarren Sektorearen 2024ko Liburu Zuria.
- Gobernantza, Berrikuntza Publikoaren eta Gobernu Digitalaren 2030eko Plan Estrategikoa – Ardatz 2030.
- EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 2030 Estrategia.
- V. Gazte Plana.
- Herritartasunaren, Immigrazioaren eta Asiloaren Kulturarteko Plana 2022-2025.
- Immigrazioko Euskal Estrategia.
- Inklusiorako V. Euskal Plana 2022-2026.
- “(H)ABIAN 2030” Gizarte Eraldaketarako Hezkuntzaren Euskal Estrategia.
- Adinekoekiko Euskal Estrategia 2021-2024.
- Bizimodu independentearen eredua.
- Astialdi Hezigarria Sustatzeko 2030eko Euskal Estrategia.

Halaber, Euskadiko Hirugarren Sektore Sozialaren Legea, 2016an onartua, oso garrantzitsua da boluntariotzaren esparruan; izan ere, sektore horren berezko ezaugarrietako bat da boluntarioez osatua dagoela. Era berean, administrazio publikoek eta Euskadiko hirugarren sektore sozialak esparru horretan parte hartzen dute, boluntariotza, elkarrekiko laguntza eta parte-hartze soziala sustatze aldera.

Estrategia hau Estatuan² eta Europan boluntariotza sustatzeko bultzatzen ari diren beste politika eta neurri batzuekin koordinatzen da, boluntariotzak Europa 2030 Proiektuaren strategiari laguntzen baitio. Era berean, Europar Batasunaren politiken funtsezko helburuak lortzen laguntzen du zuzenean, hala nola gizarte-inklusioa, enplegua, hezkuntza edo gaitasunen garapena eta herritartasuna. Aske atxikitzeko printzipioak Volonteuropako Europako Gutunean jasotzen dira.

² 45/2015 Legea, urriaren 14koa, Boluntariotzarena.

Mundu-mailan, Nazio Batuen 2030 Agendak markatzen du etorkizuna. Izan ere, agenda horrek ekintza itunduaren printzipioak ezartzen ditu, garapen jasangarrirako hamazazpi helburuak lortzeko. Nazio Batuen Batzar Nagusiak onartu zuen 2015ean, eta 193 herrialdek konpromisoa hartu zuten lehen aldiz elkarrekin lan egiteko 169 helburu komun lortzeko, ekonomia-, gizarte- eta ingurumen-eremuetan. Euskadi-Basque Country 2030 Agendak 10. helburuan kokatzen du Boluntariotzaren Estrategia ("Herrialdeetan eta herrialdeen artean desberdinkeria murriztea"), haren helburuetako bat "boluntarioen lana bultzatzea" baita.

Testuinguru horretan, gobernantza-politikak, desberdintasunen aurkako borroka eta jendartearen adierazpen- eta partaidetza-gaitasuna babes-
tea funtsezko aldeak dira. Boluntarioek laguntzen dute helburu horietan, alderdi interesdunei ahotsa emanez eta herritarrak eta gizarte zibileko antolakundeak mobilizatuz, irtenbideak eman ditzaten.

Zenbait datu

Boluntarioei buruzko EAEko Legeak aldizkako informazioa biltzeko tresnak sortzea proposatzen du, boluntariotzaren egoeraren bilakaera ikeritzeko oinarri gisa balioko dutenak. Lan hori, hain zuzen, 2002tik gaurdaino egiten da Euskadin.

Argitaratu den azken ikerketa-txostenak ("Boluntariotza eta partaidetza sozialerako beste modu batzuk EAEn - 2023") xedetzat du Euskadiko hirugarren sektore sozialeko boluntarioen profilak ulertzea eta kuantifikatzea, eta haien bilakaeraren berri izatea. Orobat, parte-hartze sozialeko beste modu batzuetan aritzen direnen profila ere aztertzen du; besteak beste, afiliazioa, ordaindu gabeko jardueri eskainitako denbora eta eskualdean egiten diren dohaintza ekonomikoak.

Txosten horretan ikusten denez, Euskadiko boluntariotzak bilakaera positiboa eta iraunkorra izan du azken urteotan. Herritarren parte-hartzeak gora egin duela eta boluntarioen profilak askotarikoagoak direla ikusten da. Sektoreak aldaketa sozial eta teknologikoei erantzun die modalitate berriak txertatuz, hala nola boluntariotza digitala eta lankidetzarako modu malguagoak. Gainera, gazteen eta adinekoen inplikazioa nabarmentzen da, eta horrek Euskadiko komunitate-egitura indartzen laguntzen du.

Azterlanak agerian uzten du, halaber, Euskadiko parte-hartze soziala hainbat modutara agertzen dela, boluntariotza tradizionaletik harago. Erakundeetako lankidetzak presentzialarekin batera, noizbehinkako boluntariotza eta online parte-hartzea areagotu egin dira, bai eta ordaindu gabeko beste jarduera batzuetan ere, hala nola entitateetako afiliazioan, kanpaina puntualetako lankidetzan eta ekitaldi komunitarioetako laguntzan. Inplikazio-modu horiek gizarte dinamiko eta irekia islatzen dute, non pertsonak aukera dezaketen nola eta noiz lagundu, beren konpromisoa beren interesetara eta erabilgarritasunera egokituz.

Azterlanaren emaitza nagusietako batzuk lagungarriak dira Euskadiko boluntariotzaren joera berri batzuk ulertzeko —dokumentu hone-tan bertan aztertuko ditugu, aurrerago—:

- Hirugarren sektoreko antolakundeetan boluntario aritzen diren biztanleen ehunekoak gora egin du: 2017an % 13,4koa zen, eta 2023an, berriz, % 17koa. Europako batezbestekoa % 18koa zen 2018an, Eurostaten arabera. Estatukoa, berriz, % 11koa da 2025ean, Espainiako Boluntariotzaren Plataformaren arabera.
- Handitu egin da noizean behin boluntario-lanetan aritzen diren biztanleen ehunekoa. % 5,2koa zen 2017an, eta % 7,6ra igo zen 2023an. Ohiko boluntarioak ere ugartu egin dira: 2017an % 8 ziren, eta 2023an, berriz, % 9,4.
- Boluntario izateari utzi diotenak EAEko biztanleriaren % 8,3 dira; hau da, 156.672 pertsona inguru. Talde horretan sartzen dira, aurreko urteetan lankidetzan aritu arren, azken urtean halako jardueri denborarik eskaini ez dieten pertsonak. Fenomeno horrek borondatezko parte-hartzearen txandakatze naturala eta dinamismoa islatzen ditu; izan ere, pertsona batzuek aldi baterako edo behin betiko laguntzeari uzten diote, eta beste batzuek, berriz, lanean hasten dira. Beraz, boluntarioen hazkunde globala talde horrekin bizi da, eta horrek adierazten du garrantzitsua dela konpromisoari eustea eta itzultzea erraztea.
- Hauek dira boluntario izateko hiru oztopo nagusiak: denborarik eza (% 40), adina (% 20) —izan ere, askok uste dute zaharregiak direla edo osasun-arazoak traba direla— eta boluntariotzarekiko eta boluntarioek egiten dituzten jardueretikiko interes falta (% 16,5).
- Gizonen parte-hartzea eta emakumeena orekatuta dago.
- Boluntario gehienak 65 urtetik gorakoak dira (% 24,1), eta, ondoren, 18 eta 29 urte bitartekoak (% 21,3). Datu horrek agerian uzten du, estereotipoak estereotipo, gazteen konpromiso-maila beste belaunaldiek dutenaren parekoa dela.

- Online parte-hartzeak gero eta garrantzi handiagoa duela egiaztatatu da. Boluntarioen % 8,3k online bakarrik parte hartzen dute; % 20,4k aurrez aurre eta online, eta % 71,3k aurrez aurre soilik.

Datuek erakusten dute boluntarioen parte-hartzeak goranzko bilakara duela eta boluntarioritza-eredua askotarikoa dela profilei, dedikazioari eta sektorearekiko lotura-moduei dagokienez. Horiek horrela, boluntarioritza-eredua eraldatzen ari denez, boluntarioekin lankidetzan aritzen diren antolakundeek ere malguagoak izan behar dute.

Testuinguru soziala eta geoestrategikoa

COVID-19aren ondoren, argi geratu zen boluntarioak malgutasunez eta sormenez jokatzeko gai direla eta sareko lanak eta lankidetzak publiko-sozialak garrantzi handia duela. Gaur egungo testuinguru globalak ere boluntarioen egokitze-gaitasuna probatzen jarraitzen du. Mundu mailako ziurgabetasuna eta egungo krisialdiak askotariko eragin konplexuak sortzen ari dira boluntarioritza eta parte-hartze sozialean:

- **Beharrak eta eskaerak areagotzea:** Gatazka belikoek, migrazio-krisiek, osasun mentaleko arazoek eta hondamendi naturalek, hala nola goi-geruzetako depresio isolatuek (GOIDI), babes- eta laguntza-beharrak areagotzen dituzte, eta horrek, teorikoki, boluntarioritza bultzatzea lezake. Alabaina, krisi horiek hain dira larriak, ezen **shock-eta ezintasun-sentsazioa** ere eragin baitezakete, eta horrek zaildu egiten du pertsonak eta baliabideak mobilizatzea.
- **Erakundeekiko mesfidantza eta zuzeneko ekintzara jotzea:** Erakundeekiko mesfidantzak bultzatuta, zenbait pertsonak erabaki dezakete partaidetza-modu zuzenagoei eta oinarrizkoagoei ekitea, hala nola boluntarioritza, sinetsita hori dela arazoei ekintza egiaztagarriagoen eta berehalakoagoen bidez aurre egiteko modua.

- **Polarizazioa eta estremismoak:** Estremismo ideologikoek gizartea zatikatzea eta mesfidati bihurtzea sor dezakete, eta horrek zaildu egin dezake hainbat kolektiboren arteko gizarte-kohesioa eta elkarrekiko laguntza bilatzen dituzten boluntariotza-proiektuetan lankidetzan aritzea eta parte hartzea. Era berean, eragina izan dezakete pertsonak aukeratzen dituzten kausetan; hau da, boluntariotza ideologizatuagoa izatea sor dezakete.
- **Boluntarioen ongizate emozionalaren gaineko eragina:** Sufri-mendu-egoerekiko esposizioak, ziurgabetasun-egoera orokorrak eta osasun mentaleko arazoak izateak eragina izan dezakete pertsonen boluntario gisa parte hartzeko duten motibazioan eta gaitasunean. Funtsezkoa da, beraz, boluntarioen ongizate emozionala zaintzea, egiten duten lanari eutsiko diotela ziurtatzeko.
- **Egokitzapena eta partaidetza-modu berriak:** Mota askotako partaidetza-moduei eta boluntario-profilei esker, **boluntariotza-modu berriak** sor daitezke; esaterako, parte hartzeko tresna digital eta lan-metodologia malgu gehiago erabil daitezke, hartara muga geografikoak edo mugikortasunekoak gaindituz.
- **Elkartasun selektiboa:** Baliteke krisialdi jakin batzuek **elkartasun-bolada puntualak** eragitea (GOIDlarekin ikusi zen hori), baina erronka zera da: konpromiso horri epe luzera eustea eta beste arazo batzuetara zabaltzea.
- **Elkartasun-nekea:** Hainbat krisialdiren segidak "elkartasun-nekea" eragin dezake herritarrengan, eta, horrenbestez, erantzuteko gaitasuna eta boluntariotzarekiko epe luzerako konpromisoa murriztu. Neke horrek prestutasun solidarioa murriz dezake; alegia, elkartasuna hurbileko pertsonetara soilik muga dezake, eta beste kolektibo batzuk kanpoan utzi; adibidez, biztanle migratuak.

Azken batean, gaur egun, erronkak eta aukerak daude boluntariotza-ren eta parte-hartze sozialaren arloan. Ekiteko beharra dagoela begien bistakoa den arren, ezinbestekoa da ulertzea ziurgabetasuna eta krisialdiak nola ari diren moldatzen boluntarioen eta boluntariotzako antolakundeen motibazioak, parte hartzeko moduak eta erronkak. Funtsezkoa da konfiantza, lankidetzeta eta ongizate emozionalaren zaintza sustatzea, gizarte-sarea eta egungo errealitate konplexuei erantzuteko gaitasuna indartzeko.

Erronkak

Aurrez adierazi den bezala, "Boluntariotza eta partaidetza sozialerako beste modu batzuk EAEn - 2023" txostenean egiaztatu da boluntariotzak gora egin duela, aurreko azterlaneko datuekin alderatuz gero. Izan ere, 2023ko txostenaren arabera, boluntarioen % 93,6 pozik edo oso pozik dago egiten duen boluntario-lanarekin, aurreko edizioetako datuen ildo bertsutik.

Nolanahi ere, gogobetetze-datu horiek positiboak izan arren, 2021-2024ko Boluntariotzaren Estrategian oztupo eta zailtasun batzuk detektatu ziren zenbait alderditan aurrera egiteko. Orobat, hobekuntza-eremu batzuk proposatu ziren, eta, horrez gainera, Euskadiko Hirugarren Sektore Sozialaren 2024ko Liburu Zuriak hamabi erronka estrategiko jaso zituen sektore osorako; besteak beste, boluntariotzarako.

Erronkei dagokienez, hau esaten da Liburu Zurian: "boluntarioak erakundeekin lotzen diren modu berriak ulertu behar dira, eta, oro har, partaidetza sozialeko ereduak. Ezagutza horrekin, erakundeek ekintza boluntariorako ibilbide bereziak egituratu ditzakete". Kontuan hartzen ditu, halaber, boluntarioen ugartzea, antolakundeetan duten garrantzi espezifikoa, eta boluntariotza-moten bilakaera; izan ere, badirudi noizean behingo boluntarioen kopurua handitu dela batik bat. Mota horretako boluntarioak % 18 ziren 2015ean, eta, gaur egun, berriz, % 50,6 dira, boluntariotza egonkorren kalterako.

Azkenik, 2025-2028ko Boluntariotzaren Estrategian boluntariotzarako zenbait erronka zehazten dira, Liburu Zuriaren erronka orokorretan oinarrituta:

1. Boluntarioen nortasuna eta ikusgarritasuna indartzea

Erronka handienetako bat da nortasun kolektibo ezaguterraza finkatzea, eta gizarteak boluntariotzaren ekarpena uler eta balioets dezala lortzea.

- Nortasuna, aniztasunaren testuinguruan ulertuta: Euskadiko boluntarioak askotarikoak dira, bai profilei eta jardun-eremuei dagokienez, bai parte hartzeko moduei dagokienez. Aberastasun horrek, ordea, erronka bat dakar berekin: ikuskera komun bat antolatzea, sortze-balioak gordeko dituen —elkartasuna, berdintasuna, konpromiso askea eta ordaindu gabe—, eremu bakoitzaren espezifikotasuna lausotu gabe.
- Aintzatespena eta ikusgarritasuna handitzea: Nahiz eta boluntariotza izan Euskadiko parte-hartze sozialaren adierazpen nagusietako bat, beti ez du jasotzen merezi duen aintzatespena. Ikusgarritasun falta horrek mugatu egiten du ekintza boluntarioa gauzatzean eskuratutako gaitasunen onarpena, eta gai horrek bereziki bultzatzen ditu boluntario gazteak. Gainera, boluntariotzak gizarte-kohesioa eragiteko duen legimititate politikoa eta instituzionala murrizten du.
- Komunikazio estrategikoa, eraldaketarako tresna: Informatzeaz harago, komunikazioak herritarrekin konektatzeko, motibazioa sortzeko eta kolektibitatearen ideia indartzeko balio behar du. Sormen-tailerretan argi geratu zen boluntariotzaren benetako aniztasuna erakusteko beharra dagoela; alegia, alde batera utzi behar direla errepresentazio idealizatuak edo sinplifikatzaileak, eguneroko esperientzia erakusten dutenak. Bestalde, konplazentziarik gabeko narratiba aktibatzaileak erabiltzearen garrantzia nabarmendu zen, erakutsi beharra baitago boluntarioek, laguntzeaz gain, errealitate sozialak eraldatzen dituztela.

Testuinguru horretan, erronka ez da soilik komunikatzea, baizik eta nor-tasuna eraikitzea, hau da, boluntariotzaren benetako irudia proiektatzea, Euskadiko elkartasunaren, berrikuntzaren eta gizarte-eraldaketaren eragile gisa agertuz.

Funtsezko ideiak:

- Boluntarioen identitate komuna finkatzea, aniztasuna alde batera utzi gabe.
- Boluntariotzaren ikusgarritasun publikoa eta politikoa indartzea.
- Komunikazio estrategikoa eraldaketa-tresna gisa erabiltzea.
- Boluntariotza gizarte-kohesioaren eta -aldaketaren eragile gisa aitortzea, bai eta boluntario-ekintzak boluntarioen eta erakundeen garapenean funtsezko gai gisa ematen dituen eskumenak ere.
- Boluntariotza gizartea eraldatzen eta herritartasun aktiboa erai-
kitzen laguntzen duen praktika etiko eta politiko gisa aitortzea.

2. Pertsonak erakartzea, kudeatzea eta zaintzea sustatzea

- Parte hartzeko modu berrietara egokitzea: parte-hartze soziale-ko pauten bilakaerak boluntariotza-formula berriak eskatzen ditu (noizean behingo boluntariotza, online boluntariotza, proiektuen arabera...), bai eta askotariko profilak erakartzea ere (belaunaldi berriak, kolektibo berriak eta publiko berriak; azken batean, boluntariotzarekin lotzeko modu desberdinak). Erronka horrek, ziurrenik, egiturak malgutzea eta harrera-prozesuak egokitzea eskatuko du.
- Pertsonak erakartzea eta atxikitzea, eta, beraz, belaunaldi-erreleboa ziurtatzea eta konpromisoaren aldeko motibazioa sortzea. Boluntariotzaren batez besteko adinak gora egiten du, eta zaila da belaunaldi-erreleboa ziurtatzen duten pertsonak sartzeko, pertsona gazteen edo etengabeko prestasuna duten pertsonen profilak erakartzea. Gainera, nabarmena da sektorearen feminizazioa: boluntario asko emakumeak dira, eta, sarritan, familiako eta laneko kargekin uztartu behar izaten dute boluntario-lana.

- Kudeaketa eta zaintza: Inplikaturako pertsonak —boluntarioak zein soldatapekoak— kudeatzeko, hartzeko eta zaintzeko lanari garrantzia eman behar zaio, haien ongizatea funtsezkoa baita. Zeregin gehiegi izateak, denborarik ezak eta konplexutasun administratiboak eragin negatiboa izan dezakete konpromisoaren jarraitutasunean eta boluntarioaren ongizatean.
- Etengabeko prestakuntza espezializatua eta konpetentzia berriei buruzko trebakuntza eskaintzeko beharra.
- Genero-berdintasuna sustatzea sektorean, bai boluntario-lanean, bai antolakundeen barne-egituretan.
- Belaunaldiarteko elkartasuna sustatzea. Egungo zahartze demografikoa eta gizarte-eraldaketa aintzat hartuta, ezinbestekoa da belaunaldiarteko lotura sendoak ezartzea. Jakintzen transmisioa, belaunaldien arteko mentoria eta talde askotariko eta inklusibo mistoak sortzea, Saileko kolektibo estrategikoak integratuko dituztenak, besteak beste, gazteak, desgaitasuna duten adineko pertsonak, gazteak eta adinekoak. Belaunaldi-erreleboa errazteaz gain, boluntarioek lan hori egiten jarraituko dutela bermatzen da, eta, gainera, boluntarioen esperientzia aberasten da, eta gizarte-kohesioa indartzen. Belaunaldiarteko elkartasunaren printzipioa Europako agendarekin ere lotzen da; izan ere, agenda horrek xedatutakoaren arabera, politikek ziurtatu behar dute egungo erabakiek ez dutela arriskuan jarriko etorkizuneko belaunaldien ongizatea.

Funtsezko ideiak:

- Profil desberdinetara egokitutako partaidetza-ibilbideak diseinatzea.
- Gazteen talentua erakartzea eta belaunaldi-erreleboa sustatzea esperientzia esanguratsuen bidez.
- Boluntarioen eta soldatapeko langileen ongizate emozionala eta osasuna zaintzea.
- Aniztasuna eta inklusioa sustatzea antolaketa-printzipio gisa.
- Belaunaldiarteko elkartasuna zeharkako printzipio gisa txertatzea programetan, taldeetan eta lidergoetan.
- Zaintzaren paradigma boluntariotzaren ardatz etiko gisa txertatzea, eta interdependentzia, elkarrekiko arreta eta bizitzaren jasangarritasuna sustatzea.

3. Lankidetza eta sareko lana

- Inguruneko aldaketetara egokitzeko beharra eta dinamismoa, boluntario-lanaren garrantziari eta inpaktuari eusteko. Parte hartzeko modu berriak aztertu behar dira, baita digitalak ere, konexiorako eta ekintza kolektiborako aukerak ugaritze aldera. Online boluntariotzak, sareko lantalde tematikoek eta komunitate inklusiboek aukera ematen dute oinarri soziala zabaltzeko eta berrikuntza sortzeko.
- Loturen bidez indartzea. Sektorearen barruko aniztasunak eta ahots kolektiborik ez izateak boluntariotzaren eragina ahuldu dezakete. Horrenbestez, erronka honen muina ez da soilik ahalginak batzea: aniztasunari indargune gisa duen balioa ematea da, konfiantzan eta lankidetzan oinarritutako kultura sustatzea da, eta sareak indartzea, erakundeekiko eta gizartearekiko solaskide sendoak izan daitezen.
- Interdependentzia antolaketa-printzipio eta printzipio etiko gisa onartzea. Gizartea zatituta eta lotura-harremanak krisialdian dauden honetan, boluntariotzak interdependentziaren logika

irudikatzen du; hots, bizitzeko, guztiok elkarren beharra dugula aitortzen du. Ikuspegi hori zaintzaren paradigman inspiratuta dago, eta elkarlaneko sareen, egitura komunitarioen eta aliantzen beharra indartzen du, guztien ongia eta erantzukidetasuna sustatzeko.

Funtsezko ideiak:

- Sareek ordezkaritza- eta eragin-egitura gisa duten zeregina indartzea.
- Entitatearteko proiektuak eta lankidetzak iraunkorrak sustatzea.
- Euskadiko boluntariotzaren lehentasunen agenda partekatua antolatzea.
- Oinarri soziala zabalduko duten partaidetza-modu berriak aztertzea eta finkatzea.
- Interdependentzia antolaketa-printzipio eta printzipio etiko gisa onartzea, sareko lana egitean lankidetzak, erantzukidetasuna eta elkar-zaintza indartzeko.

4. Bideragarritasun ekonomikoa eta digitalizazioa

- Antolakundeak egokitzea eta haien egiturak indartzea, jasangarritasuna eta erantzuteko gaitasuna bermatzeko.
- Antolakunde txiki eta ahulenei laguntzeko beharra, hainbat arrazoiengatik: egoera ekonomikoa, antolaketa- eta kudeaketa-gabeziak edo gabezia digitalak.
- Digitalizazioa da erronka nagusietako bat, eragin zuzena baitu eguneroko jardunean eta funtsezkoa baita boluntariotza eraginkorra eta esanguratsua izateko. Arrakala teknologikoak eraginda, baliteke entitateen arteko barne-desberdintasunak areagotzea eta sektorearen egokitze-gaitasuna mugatzea. Digitalizazio-prozesuek kasu gehienetan inbertsioak egitea eskatzen dute, bai eta antolakundeei eta boluntarioei trebakuntza digitala ematea eta kudeaketa- eta komunikazio-plataformak indartzea ere.

- Antolakunde mota bakoitzaren beharretara egokitutako finantzaketa-estrategiak garatzea. Boluntarioritza-entitateak finantzaketa publikoaren mende egoten dira, neurri handi batean, eta finantzaketa hori, askotan, zatikatuegia egoten da, edo baliabide-fluxuak ezin dira erraz aurreikusi, edo ez dute jarraipen-bermerik ematen, urteko aurrekontu-zikloek baldintzatzen dituztelako. Ezegonkortasun horrek entitateen planifikatzeko eta esku hartzeko ahalmenak mugatzen ditu, eta entitateak behartzen ditu giza baliabide asko administrazio- eta justifikazio-kudeaketara bideratzera.

Funtsezko ideiak:

- Urte anitzeko finantzaketa-esparru egonkor eta dibertsifikatuetarantz jotzea.
- Antolakunde txiki eta ertainei berariaz laguntzea.
- Digitalizazioa jasangarritasunaren egiturazko dimentsio gisa txertatzea.
- Berrikuntza teknologikoarekin batera prestakuntza egokia ematen dela bermatzea.

Inplikaturako eragileak

Boluntariotzaren Euskal Estrategiak aitortzen du, estrategia indartzeko eta finkatzeko, ezinbestekoa dela boluntario-lanean inplikatura dauden pertsona-taldeak eta gizarte-sektoreak identifikatzea. Izan ere, horietako bakoitzak zeregin espezifiko eta osagarria du boluntariotza-sistema sendo, inklusibo eta jasangarria eraikitze orduan.

- **Herritarrak, oro har.** Boluntario-lanaren helburuak dira inguru-nea hobetzea, komunitatearen premia- eta zaurgarritasun-egoe-rak konpontzen laguntzea eta, ikuspegi indibidualista gaindituz, begirada kolektibo baterantz aurrera egitea, gizartearen eraikuntza partekatua sustatzeko. Biztanleriaren edozein sektore inplika daiteke boluntariotzan.
- **Boluntarioak:** subjektu aktiboak eta parte-hartzaileak dira, boluntario-lanaren protagonistak. Boluntarioak zaintzea eta haien sustapen partikularra eta konpetentziala bideratzea estrategia honen erdigunean daude.
- **Euskadiko hirugarren sektore sozialeko antolakundeak:** borondatezko lana eratzeko eta egituratzeko entitateak dira. Bestalde, zenbait helbururen aldeko ekintza gauzatzeko aliantzagunea osatzen dute, eta inpaktua biderkatzea ahalbidetzen dute, espezializazioaren eta baterako lan koordinatuaren bidez.

- **Administrazio publikoa:** boluntario-lana garatzeko erabiliko den arau-esparru instituzionala taxutzen du. Administrazioaren ardurara da, batetik, gizartea hobetzeko eta garatzeko beharrezkoa den kultura sortzea, eta, bestetik, lan hori erraztuko duten sistemaren oinarrizko baldintzak bermatzea.
- **Boluntariotzaren Euskal Kontseilua:** Euskadiko boluntariotzaren arloko topaketa-, aholkularitza- eta kontsulta-organoa. Kontseiluaren Lan Batzorde Iraunkorra funtsezko talde eragilea da EAEko boluntariotza dinamizatzeko, eta haren eginkizun nagusia Euskadiko boluntario-lana koordinatzea, bultzatzea eta bideratzea da.
- **Gizarte zibilaren beste egitura batzuk.** Halaber, garrantzitsua da eragile horien artean nazioarteko eta tokiko beste egitura batzuk sartzeko, gizartearen elkarriketa zibila osatzeko subjektu erabakigarriak diren aldetik.

Eragile estrategikoak

Estrategia honen helburuak lortzeko, beharrezkoa da Euskadiko parte-hartze soziala eta boluntario-lana sustatzen eta kudeatzen nolabaiteko erantzukizuna edo esku-hartzea duten entitateak nahastea, hala nola:

- Boluntarioak.
- Boluntariotzako antolakundeak eta boluntarioak dituztenak.
- Boluntariotzako agentziak.
- Euskadiko hirugarren sektore sozialeko entitateen antolakundeak, sareak eta koordinakundeak.
- Boluntariotzaren Euskal Kontseilua.
- Administrazio publikoak.
- Behatokiak: Hirugarren Sektore Sozialaren Euskal Behatokia, Behatuz, Ikuspegi, Gazteen Euskal Behatokia, besteak beste.
- Ikastetxeak, unibertsitateak eta lanbide-heziketako zentroak.
- Enpresak.
- Europako eta nazioarteko organismoak.
- Mugimendu sozialak.

Boluntariotzako agentzien zeregina

2002az geroztik EAEn garatu diren boluntariotzako plan eta estrategiek behin eta berriz aipatu dute Eusko Jaurlaritzak EAEko hiru lurralde historikoetako boluntariotza eta parte-hartze sozialerako agentzien lana aitortu eta berdintasunez indartu behar duela, eta erantzukizun hori izateaz gain, haien lanean oinarriturik jardun behar duela. Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan, Batekin, BizkaiaGara eta Gizalde agentziei buruz ari gara, hurrenez hurren.

Hiru agentziek funtsezko lana egiten dute Euskadiko gizarte-sarea garatzeko, elkartasuna eta parte-hartzea sustatzen baitute, bai eta boluntarioei eta boluntariotzako antolakundeei laguntza teknikoa emateko ere: informazioa, prestakuntza, aholkularitza, EAEko arau-esparrura egokitzea...

Beraz, Boluntariotzaren Euskal Kontseiluak funtsezko subjektutzat jotzen ditu erakunde horiek egungo Boluntariotzaren Euskal Estrategiaren diseinuan eta garapenean. Modu lerrokatuan eta inplikaturako gainerako eragileekin batera, proposaturako ekintzak laguntzea eta erraztea proposatzen die, administrazioen, erakundeen eta boluntarioen arteko lotura gisa jardunez. Boluntariotzako euskal planen helburuak lortzera bideratutako ekintza guztiak gidatzea eta gauzatzea proposatzen die.

Estrategiaren hedapena

Helburu orokorra

Estrategiaren xede nagusia helburu orokorraren formulazioan laburbiltzen da:

“Boluntariotza eta parte-hartze soziala sustatzea, eta haien eragin politikoa eta soziala sustatzea, herritarrak solidarioak, kohesionatuak, aktiboak, kritikoak eta eraldatzaileak izan daitezen”.

Boluntariotza eraldatzailea sustatzeak hiru alderditan jardutea esan nahi du:

- **Alderdi pertsonala:** boluntarioak barrutik garatu eta eraldatzen dira. Pertsona eta profesional gisa dituzten gaitasunak ematen dituzte eta haietan trebatzen dira, eta eremu horietan ikasi egiten dute.
- **Antolamendu-alderdia:** boluntarioak dituzten entitateak parte-hartzaileagoak, malguagoak eta gardenagoak dira, integratua-goak eta integratzaileagoak.
- **Alderdi soziala:** ingurunea hobetzeko motibazio sakonetik abiatzen da boluntariotza. Egitura sozialak zalantzan jartzen, aldatzen eta konponbideak ekartzen laguntzen du, irekiagoak eta inklusiboagoak izan daitezen. Antolakundeak eraldatzeak jendartea aldatzen laguntzen du, pertsonen antolakundeetan eta antolakundeekin egiten duten bezala.

Ardatz eta ildo estrategikoak

Egungo Boluntariotzaren Euskal Estrategiak erronkak helburu bihurtzea planteatzen du, gizarte eraldatzailea eraikitzen jarraitzeko; horretarako, zenbait ardatz eta ildo estrategiko bildu dira

HELBURU OROKORRA

Boluntariotza eta parte-hartze soziala sustatzea, eragin politikoa eta soziala sustatuz, herritar solidario, aktibo, kritiko eta eraldatzaileak eraikitzeko.

EJES

-ARDATZA 1 - NORTASUN KOLEKTIBOA	-ARDATZA 2 - GOBERNANTZA ONA	-ARDATZA 3 - SENTSIBILIZAZIOA ETA SUSTAPENA	-ARDATZA 4 - EZAGUTZA	-ARDATZA 5 - IKUSPEGI KOMUNITARIOA	-ARDATZA 6 - INPAKTUA
--	------------------------------------	---	--------------------------	--	--------------------------

ILDO ESTRATEGIKOAK

1.1 ildo estrategikoa: Boluntario-lanaren ikusgarritasuna, komunikazioa eta aintzatespena indartzea, eta haren pluraltasunaren eta eragin sozial eta ekonomikoaren berri ematea.	2.1 ildo estrategikoa: Barneko eta kanpoko gobernantza-eredua diseinatzea, boluntarioek antolakundeetan ordezkaritza izan dezaten eta askotariko eragileek ere parte har dezaten, betiere koordinazioa eta sareko lana erraztuz, bai tokiko mailan, bai maila globalean.	3.1 ildo estrategikoa: Herritarrak sentibilizatzea, gehiago inplika daitezen eta parte har dezaten. 3.2 ildo estrategikoa: Boluntarioak antolakundeetan sar daitezen sustatzea, haien aniztasuna kontuan hartuta eta kudeaketa-ziklo osoan haiek zaindu eta babestuko direla bermatuta.	4.1 ildo estrategikoa: Ikerketa, prestakuntza eta berrikuntza sustatzea, boluntariotzaren aurrerapenerako eta jasangarritasunerako palanka gisa. 4.2 ildo estrategikoa: Ekonomiaren eta antolaketaren arloko jasangarritasuna.	5.1 ildo estrategikoa: Boluntariotza aktibatzea, komunitatea kohesionatzeko eta dinamizatzeko eragile den aldetik, hartara gizarte-sarea eta herritarren partaidetza indartzeko. 5.2 ildo estrategikoa: Belaunaldiarteko elkartasuna bultzatzea, komunitate-loturak sendotzeko eta belaunaldien artean balioak transmititzeko printzipioetako bat baita.	6.1 ildo estrategikoa: Boluntario-lanaren inpaktu soziala eta ekonomikoa ebaluatzeko metodologiak bultzatzea, gizarte-garapenari egiten dion ekarpena ikusarazteko.
--	--	--	---	---	---

HELBURUAK

EKINTZAK

TRAKZIO-PROIEKTUAK

Helburuak, ekintzak eta proiektuak, ildo estrategikoen arabera

1. Ardatza: Nortasun kolektiboa

1.1 ildo estrategikoa: Boluntario-lanaren ikusgarritasuna, komunikazioa eta aintzatespena indartzea, eta haren pluraltasunaren eta eragin sozial eta ekonomikoaren berri ematea.

Helburua	Ekintzak	Proiektua
0.1.1.1. Boluntario-lana gehiago ikusaraztea, eta haren aniztasuna islatzea.	1.1.1.1. Komunikazio-plana abian jartzea, boluntariotzari ikusgarritasuna eta aintzatespena emateko. 1.1.1.2. Boluntariotzaren Nazioarteko Eguna (abenduaren 5a) ospatzeko eta aintzatesteko ekitaldia antolatzea.	KOMUNIKA
0.1.1.2. Boluntario-lanaren balioa aitortzea, bai antolakundeei eta bai gizarteari begira.	1.1.2.1. Boluntario-lanaren bidez eskuratutako konpetentziak aitortzeko sistema bat diseinatzea eta abian jartzea, lan horri balio soziala eta profesionala emate aldera.	RE-COMPENSA KOMUNIKA

2. Ardatza: gobernantza eta araudia

2. ildo estrategikoa: Gobernantza-eredu inklusiboa diseinatzea, boluntariotzaren ordezkartza bermatzeko eta eragileen sareko lankidetzak sustatzeko.

Helburua	Ekintzak	Proiektua
0.2.1.1. Boluntariotzaren Euskal Kontseiluaren gobernantza-eredua diseinatzea.	2.1.1.1. Boluntariotzaren Euskal Kontseiluaren funtzionamendua berrikustea, dinamikoagoa, parte-hartzaileagoa eta integratzaileagoa izan dadin.	BIDAIDE+
	2.1.1.2. Administrazio publikoen, entitateen eta boluntariotzako plataformen arteko koordinazio- eta lankidetzak-protokolo bat diseinatzea	
	2.1.1.3. Gizarte zibilarekin kontrastatzeko tresnak lantzea eta praktikan jartzea, eragile komunitarioekin hitz egiteko espazioak bultzatuz.	
0.2.1.2. Boluntariotzaren kontzeptu- eta arau-esparrua eguneratzea.	2.1.2.1. Boluntariotza eraldatzailearen kontzeptua definitzea parte-hartzearen bidez.	IKERKUNTZA
	2.1.2.2. Egungo araudia eta boluntariotzako antolakundearen errolda berrikusteko txosten teknikoak.	
	2.1.2.3. Arau-esparrua aldatzeko proposamena eta Boluntarioei buruzko Legea egokitzeko plangintza.	
	2.1.2.4. Boluntariotza-adituen batzorde bat sortzea, non, batez ere, esparru akademikoko adituek parte hartuko baitute.	
0.2.1.3. Ikuspegi estrategikoa Europako boluntariotza-politikekin lerrokatzea.	2.1.3.1. Europako organoak identifikatzeko txostena, haiek nola atxiki daitezkeen eta nola parte har dezaketen baloratzeko.	IKERKUNTZA
	2.1.3.1. Boluntarioen Europako Zentroko ikerketak-taldeetan parte hartzea.	

3. Ardatza: sentsibilizazioa eta sustapena

3.1 ildo estrategikoa: Herritarrak boluntariotzaren balioari buruz sentsibilizatzea, eta gizarte-ekimenetan aktiboki inplika daitezen sustatzea.

Helburua	Ekintzak	Proiektua
0.3.1.1. Hezkuntza-eremuan boluntario-lanaren eta parte-hartze sozialaren balioaren inguruan sentsibilizatzea.	3.1.1.1. Hezkuntza Sailarekin koordinazio-bilerak egitea, boluntariotza hezkuntza-etapa guztietako curriculumean sartzeko.	
	3.1.1.2. DIDAKTIKA gida ikastetxeetan zabaltzea.	DIDAKTIKA
	3.1.1.3. <i>Begiraldatu</i> eta <i>Unikide</i> programak eta antzekoak etengabe garatzea.	SKVL
	3.1.1.4. Unibertsitateekin eta Lanbide Heziketako ikastetxeekin harremanetan jartzea.	BIDAIDE+
0.3.1.2. Enpresa-eremuan boluntariotzaren balioaren inguruan sentsibilizatzea.	3.1.2.1. Enpresa-antolakundeekin harremanak ezartzea, konpetentziak aitortzeko sistemari atxiki daitezen.	
	3.1.2.2. Gida metodologiko bat egitea boluntariotza korporatiboko planak ezartzeko.	RE-COMPENSA
	3.1.2.3. Enpresa-antolakundeekin topaketa-saio batzuk egiteko egutegia ezartzea, boluntario-lanaren balioaren berri emateko eta lan hori erantzukizun sozial korporatiboan integratzeko.	IKERKUNTZA
0.3.1.3. Talde espezifikoiei zuzendutako sentsibilizazio-ekimenak sustatzea.	3.1.3.1. Saileko lehentasunezko kolektiboei, egokitutako sentsibilizazio-kanpainak zabaltzea.	
	3.1.3.2. Gazteen parte-hartze iraunkorra sustatzea.	IN(VOL)UCRA
	3.1.3.3. Boluntariotza bultzatzea, nahi ez den bakardadeari aurre egiteko tresna gisa.	
	3.1.3.4. Boluntariotza sustatzea, bizitza betea lortzen laguntzeko.	

3. Ardatza: Sentsibilizazioa eta sustapena

3.2 ildo estrategikoa: Boluntarioak antolakundeetan sar daitezen sustatzea, haien aniztasuna kontuan hartuta eta kudeaketa-ziklo osoan haiek zaindu eta babestuko direla bermatuta.

Helburua	Ekintzak	Proiektua
0.3.2.1 Boluntariotzarako erreferentzia-espazioak bultzatzea.	3.2.1.1. Hiru lurraldeetako toki-entitateen sareek jardura bateratuak egitea. 3.2.1.2. Topaguneak sortzea boluntario berriak sartzeko. 3.2.1.3. Hainbat antolakundetako boluntarioak topatzeko eta elkarrekin ikasteko guneak sustatzea.	 IN(VOL)UCRA SKVL
0.3.2.2. Erakartze-ekintzak diseinatzea, aniztasunaren eta inklusioaren ikuspegitik.	3.2.2.1. Boluntarioen profilak mapatzea. 3.2.2.2. Boluntario seniorrak enpresa- eta antolakunde-eremuetara erakartzea eta haien balioa onartzea. ⁴ 3.2.2.3. Pertsonak aktibatzea boluntario-lanetan hasteko, belaunaldiarteko eta kulturarteko ikuspegia erabiliz. 3.2.2.4. Plan pilotuak egitea talde kalteberetako kideak boluntario izatera animatzeko.	 IN(VOL)UCRA
0.3.2.4. Antolakundeetan boluntarioak artatzeko eta zaintzeko planak bultzatzea.	3.2.4.1. Boluntarioen beharrak identifikatzea. 3.2.4.2. Boluntarioak zaintzeko eta laguntzeko baliabideak zabaltzea. 3.2.4.3. Autozaintza emozionala lantzeko eta nekea (burnout) prebenitzeko planak diseinatzea.	 IN(VOL)UCRA SKVL

⁴ Erakarpen- eta komunikazio-mezuak eguneratzea, hizkera ez hain formala eta hurbilagoa erabiliz, kolektibo askorekin konektatu ahal izateko.

4. Ardatza: ezagutza

4.1 ildo estrategikoa: Ikerketa, prestakuntza eta berrikuntza sustatzea, boluntariotza indartzeko funtsezko tresna gisa.

Helburua	Ekintzak	Proiektua
0.4.1.1. Digitalizazioa eta antolamendu-kudeaketa bultzatzea.	4.1.1.1. Dauden tresna digitalak indartzea eta eguneratzea, behar eta joera berriak txertatuz. 4.1.1.2. Boluntarioak eta antolakundeak konektatzea erraztuko duten tresnak diseinatzea. 4.1.1.3. Prestakuntza digitala ematea eta antolamendu-kudeaketako eta kudeaketa ekintzaileko ereduak buruz trebatzea.	IKERKUNTZA SKVL
0.4.1.2. Boluntarioak konpetentzia berrietan gaitzea.	4.1.2.1. Boluntarioek izan behar dituzten zeharkako konpetentziak identifikatzea. 4.1.2.2. Kudeaketa-taldeetako kideei ikuspegi intersektionalari eta inklusiboari buruzko prestakuntza ematea. 4.1.2.3. Nahi ez den bakardadea detektatzeko prestakuntza ematea.	IKERKUNTZA SKVL
0.4.1.3. Boluntariotzari eta partaidetzari buruzko ikerketa sustatzea.	4.1.3.1. Boluntariotzari eta partaidetzari buruzko azterlanak egitea eta zabaltzea, ikuspegi intersektionala hartuta. 4.1.3.2. Boluntariotzari eta desgaitasunari buruzko azterlan espezifiko bat egitea, bizimodu independentearen ereduak babestuko duena.	IKERKUNTZA
0.4.1.4. Gizarte-testuingurura egokitutako parte-hartze sozialerako modu berriak aztertzea.	4.1.4.1. Boluntariotza-ekimen berriak mapatzea. 4.1.4.2. Antolakundeetan parte hartzeko modu berriak ezartzeko planak diseinatzea.	IKERKUNTZA

4. Ardatza: ezagutza

4.2 ildo estrategikoa: Boluntariotzaren eta boluntariotzako antolakunde-
deen ekonomia- eta antolaketa-bideragarritasuna indartzea.

LOTURA LB2024arekin: Ekonomiaren eta antolaketaren arloko jasangarritasuna

Helburua	Ekintzak	Proiektua
O.4.2.1 Boluntariotzako antolakunde- en jasangarritasun ekonomikoa aztertzea.	4.2.1.1. Lantalde parte-hartzaile bat abian jartzea, boluntariotzaren eremuan iraunkortasunari eta kudeaketa-ereduei buruzko hausnarketa eta esperientzia-trukea bultzatzeko	IKERKUNTZA
	4.2.1.2 Antolakunde- en jasangarritasunari begira arazotsuenak diren kudeaketa-alderdiei buruzko azterlan bat egitea.	
	4.2.1.3 Boluntariotzako antolakunde- en belaunaldi- erreleboari eta lidergoari buruzko diagnostikoa egitea genero-ikuspegitik.	
	4.2.1.4 Boluntariotzako antolakunde- en finantzaketa- ereduei buruzko azterlan bat egitea.	

5. Ardatza: Ikuspegi komunitarioa

5.1 ildo estrategikoa: Boluntariotza aktibatzea, komunitatea kohesio-natzeko eta dinamizatzeko eragile den aldetik, hartara gizarte-sarea eta herritarren partaidetza indartzeko.

Helburua	Ekintzak	Proiektua
0.5.1.1. Boluntariotzak hurbileko ekimenetan duen zeregina indartzea, komunitate inklusiboak sendotzeko.	5.1.1.1. Lantalde bat sortzea, ikuspegi eta egitura komunitarioa bultzatzeko.	GUZTION ARTEAN
	5.1.1.2. Tokiko mailan parte-hartze soziala eta boluntariotza sustatzen duten esperientziak mapatzea.	
	5.1.1.3. Sailaren tresna guztietan komunitatearen ikuspegia txertatzea.	

5.2 ildo estrategikoa: belaunaldiarteko elkartasuna bultzatzea, komunitate-loturak sendotzeko eta belaunaldien artean balioak transmititzeko printzipioetako bat denez gero.

Helburua	Ekintzak	Proiektua
0.5.1.2. Sektorearen balioak indartzea, komunitatearen ongizatea bultzatzeko.	5.1.2.1. Belaunaldiarteko elkartasuna indartzen duten ekintzak mapatzea eta zabaltzea.	GUZTION ARTEAN
	5.1.2.2. Belaunaldiarteko mentoretzako programak diseinatzea eta garatzea.	

6. Ardatza: Inpaktua

6.1 ildo estrategikoa: Boluntario-lanaren inpaktu soziala eta ekonomikoa ebaluatzeko metodologiak bultzatzea, gizarte-garapenari egiten dion ekarpena ikusarazteko.

Helburua	Ekintzak	Proiektua
O.6.1.1. Inpaktua ebaluatzeko eta neurtzeko sistemen jardunbide egokiak identifikatzea.	6.1.1.1. Beste autonomia-erkidego batzuetan eta Europako beste herrialde batzuetan erabiltzen dituzten metodologiak berrikustea. 6.1.1.2. Boluntariotzaren inpaktua ebaluatzeari buruzko gida metodologiko bat egitea, antolakunde mota desberdinetara egokituta.	AZALDU
O.6.2.1. Boluntariotzaren inpaktu soziala eta ekonomikoa neurtzeko eta ebaluatzeko sistema batean aurrera egitea.	6.2.1.1. Boluntariotzaren inpaktu soziala eta ekonomikoa neurtzeko balio dezaketen adierazleak identifikatzea. 6.2.1.2. Emaitzak biltzeko eta bistaratzeko tresna digital bat diseinatzea.	AZALDU

Trakzio-proiektuak

Trakzio-proiektuak eaeko boluntariotza eraldatzeko eta indartzeko ekimen estrategikoak dira. Aldaketarako palanka gisa hartzen dira, eta ahalbidetzen dute komunitatea eraikitze eta elkar zaintzeko bidean aurrera egitea, bai eta sektorearen berrikuntzan eta kohesioan ere, funtsezko erronkei helduz eta inpaktua sortuz, bai antolakundeetan, bai gizartean. Halako proiektuek ekintza zehatzak eta lankidetzakoak artikulatzen dituzte, estrategiaren balioekin eta helburuekin lerrokatuta, eta boluntariotzaren eta gizartearen premia berriei erantzutea dute helburu.

Estrategia berri honetan, aurreko zikloan eraginkortasuna eta esangura erakutsi duten trakzio-proiektuekin jarraituko dugu. Besteak beste, proiektu hauei eutsiko diegu: komunika (komunikazio estrategikoa), skvl (prestakuntza eta gaikuntza), didaktika (hezkuntza-sentsibilizazioa) eta re-compensa (konpetentzien aitorpena). Gainera, lanean jarraituko dugu proiektu horiek garatu eta testuinguru eta erronka berrietara egokitu daitezen eta boluntariotza-sisteman erreferente izaten segi dezaten.

Bestalde, eaeko boluntariotzaren egungo eta etorkizuneko eskaerei erantzungo dieten bost trakzio-proiektu berri sartu ditugu: in(vol)ucra, bidaide+, guztion artean, azaldu eta ikerkuntza. Proiektu horiek funtsezko alderdiak jorratzen dituzte, hala nola aniztasuna eta inklusioa, gobernantza parte-hartzailea, ikuspegi komunitarioa eta belaunaldiartekoa, inpaktuaren neurketa eta ezagutzaren sorkuntza. Horiek guztiak abian jarrita, berrikuntzarekiko, jasangarritasunarekiko eta etengabeko hobekuntzarekiko konpromisoa indartuko dugu, eta ziurtatuko dugu boluntariotza-lanak eragile eraldatzailea eta garrantzitsua izaten jarraituko duela gure gizartean.

Aurreko trakzio-proiektuak

Aurreko zikloan, eaeko boluntariotzaren arloan erreferentzia izan diren proiektu batzuk jarri ziren abian, komunikazioa, prestakuntza, sentsibilizazioa eta aintzatespena lantzen zutenak. Proiektu horiekin jarraitzeak aukera emango digu oinarri sendo baten gainean eraikitzen jarraitzeko eta erronka berrietara egokitzeko:

- KOMUNIKA boluntariotzaren barneko zein kanpoko komunikazio estrategikoa bultzatzen duen proiektua da. Haren helburua da boluntarioen lana ikusaraztea eta aintzatestea, gizartea sentsibilizatzea eta eaeko boluntarioen nortasuna indartzea.
- SKVL boluntariotzaren euskal eskola da, boluntarioentzako eta entitateentzako etengabeko prestakuntza- eta ikaskuntza-gunea. Haren helburua da boluntarioen konpetentzia teknikoak, zeharkakoak eta pertsonalak hobetzea, kalitatea, berrikuntza eta ahalduntzea sustatuz. Prestakuntza-planak garatzen ditu, jardunbide egozien trukea sustatzen du, eta lankidetzaz jardueren eta -topaketen bidez komunitatea sortzen.
- DIDAKTIKA proiektua hezkuntza-eremuan zentratzen da, eta boluntariotzarekin lotutako balioen eta konpetentzien inguruko sentsibilizazioa eta prestakuntza sustatu nahi ditu txiki-txikitik. Proiektuak hezkuntza-programak integratu eta egokitzen ditu, didaktika gida ikastetxeetan zabaltzea bultzatzen du, eta hezkuntza-sistemarekiko lankidetzaz sustatzen du, boluntario-lana garapen pertsonal eta sozialaren funtsezko zatitzat har dadin. Gida indartze aldera, ikasgeletan lantzeko escape room bat sortu da.
- RE-COMPENSA proiektua boluntariotzaren bidez eskuratutako konpetentziak aitortzera bideratuta dago. Haren helburua da boluntario-lanari esker eskuratutako trebetasunei eta ezagutzei balioa ematea, eremu sozialean zein profesionalean aintzat har daitezen.

Trakzio-proiektu berriak

Estrategia honetan, bost trakzio-proiektu berri aurkezten ditugu. Proiektu horiek, oro har, euskadiko boluntariotzaren erronka berriei erantzuten diete, eta aniztasunaren, lankidetzaren, komunitatearen eta ezagutza partekatuaren alde egiten dute. Funtsean, zera lortu nahi dute proiektuek:

- IN(VOL)UCRA. Herritarrek sentsibilizatzea partaidetza eta boluntario-lana sustatzeko, maila pertsonalean zein komunitarioan dakartzan onurak azpimarratuz, eta antolakundeen indargune izango den parte-hartze eraginkorra, konprometitua eta jasangarria sortzea.
- BIDAIDE+. Gobernantza demokratikoa, parte-hartzailea eta be-tearazlea sustatzea; hau da, erabakiak hartzean gardentasuna, erantzukizuna eta legitimitatea bermatzea.
- GUZTION ARTEAN. Belaunaldiarteko lankidetzaren bultzatuko duen eredu komunitarioa sustatzea, komunitatearen ongizatea lortzeko.
- AZALDU. Boluntario-lanaren balio eraldatzailea neurtzea, bai ekonomiari dagokionez, bai inpaktu sozialari dagokionez, lan horren ikusgarritasuna eta aintzatespena sustatzeko.
- IKERKUNTZA. Parte-hartzeari eta boluntario-lanari buruzko informazioa eta ezagutza biltzea, sistematizatzea, eguneratzea eta zabaltzea, alderdi horien berrikuntza eta kudeaketaren eta esku-hartzearen etengabeko hobekuntza bultzatzeko.

Trakzio-proiektu berrien fitxak

IN(VOL)UCRA

Helburua da pertsona orok boluntariotzan parte har dezan erraztea, aniztasuna, inklusioa eta aukera-berdintasuna sustatuz. Profil eta egoera desberdinetako pertsonak boluntario izatera animatu nahi dira, eta, horretarako, bidea erraztuko zaie; boluntariotzaren kudeaketa-ziklo osoan bermatuko da pertsona horiek zainduta eta lagunduta daudela.

Proiektuaren izena gaztelaniazko "involucrar" hitzetik dator, zeinaren jatorri etimologikoak barruan sartzea, inguratzea, txertatzea esan nahi baitu. Denboraren igaroan, aditz horrek bilakaera bat izan du, eta, orain, konprometitu, inplikatu eta partaide egin ere esan nahi du. Boluntariotzaren testuinguruan, adiera bikoitz horrek zentzu berezia hartzen du; izan ere, inbolukratzea norbanakoa zerbait handiagoaren parte sentiaraztea da, barnean hartzea eta txertatzea.

Gainera, hitzak "VOL" du erdian, zuzenean boluntario hitza gogora ekarriz, eta horrek proiektuaren nortasuna indartzen du.

IN(VOL)UCRA, beraz, parte hartzeko, barruan sentitzeko eta komunitatea eraikitzeko gonbidapena da, zaintza, berdintasuna eta aukera partekatua oinarritzat hartuta. Pertsona bat kausa batean, komunitate batean edo eraldaketa-ekintza batean biltzea eta hartzea esan nahi du.

Lotutako helburuak:

- Boluntarioak antolakundeetan sar daitezen sustatzea, haien aniztasuna kontuan hartuta eta kudeaketa-ziklo osoan haiek zaindu eta babestuko direla bermatuta.
- Talde espezifikoek zuzendutako sentsibilizazio-ekimenak sustatzea.
- Gazteen eta talde kalteberetako kideen parte-hartze iraunkorra sustatzea.

BIDAIDE+

Helburutzat dauka egitura parte-hartzailea eta betearazlea oinarri duen gobernantza-eredua ezartzea, erabakiak hartzean gardentasuna, erantzukizuna eta legitimitatea bermatzeko. Ikuspegi horren helburua da inplikaturako eragile guztiak —sektore publikoa, enpresa-sektorea, esparru akademikoa eta gizarte zibila— erantzukidetasuna eta sareko lankidetzaren sustatuko dituen lankidetzaren esparru batean integratzea.

BIDAIDE+ proiektuak boluntarioari ibilbide osoan lagunduko dion "kidea" irudikatzen du, etapa guztietan laguntza, orientazioa eta erreferentziak eskainiko dizkiona.

+ ikurrak boluntariotzaren sarea osatzen duten lau eragile handien arteko batura eta lankidetzaren adierazten ditu: sektore publikoa, enpresa-sektorea, gizarte zibila eta esparru akademikoa. Ikur horrek erantzukidetasunaren eta baterako lanaren ideia laburbiltzen du, zeina ezinbestekoa baita boluntariotza indartzeko eta inpaktu eraldatzailea sortzeko.

Lotutako helburuak:

- Gobernantza-eredu inklusiboa diseinatzea, boluntariotzaren ordezkartza bermatzeko eta eragileen sareko lankidetzaren sustatzeko.
- Lan-esparruak kontrastatzea, adituen batzorde bat eratuz.

GUZTION ARTEAN

Boluntariotzaren ikuspegi komunitarioa indartzera bideratutako proiektua da; gizarte-kohesioa eta herritarren partaidetza sustatzen ditu. Asmoa da boluntariotza aktibatuz komunitatea dinamizatzea, pertsonen, entitateen eta belaunaldien arteko loturak indartzea eta belaunaldiarteko elkartasuna sustatzea, balioak, ezagutza, kultura eta ongizate kolektiboa transmititzeko funtsezko printzipio gisa.

GUZTION ARTEAN komunitate kohesionatuago, inklusiboago eta solidarioago baten aldeko konpromiso kolektiboa da. Izenburu horrek boluntariotzak belaunaldien arteko zubizateko duen gaitasuna islatzen du, ongizate partekatua eta balioen transmisioa indartzeko loturak aktibatzen dituen. Argi erakusten du, halaber, proiektuaren ikuspegi komunitarioa; izan ere, denok gara garrantzitsu eta eragile.

Lotutako helburuak:

- Boluntariotzak hurbileko ekimenetan duen zeregina indartzea, komunitate inklusiboak sendotzeko.
- Komunitateari erabateko ongizatea ekartzen eta ziurtatzen laguntzen duten sektorearen balioak gordetzea.

AZALDU

Proiektu hau boluntariotzaren balioa ikusaraztera eta komunikatzera bideratuta dago, herritarrek jakin eta uler dezaten zer-nolako garrantzia duen boluntario-lanak gizarteari begira. Boluntariotzak gizartean eta ekonomian duen eragina azaldu nahi du, eta gizarte kohesionatuagoa eraikitzeke duen garrantzia ezagutarazi. Neurtu, erabakitzeke.

AZALDU izenak zera esan nahi du: esplikatzea, erakustea edo agertzea. Haren erroa "azala" hitza da, eta horrek esanahi sakona ematen dio proiektuari: aditzera ematea da, ezkutatuta edo latente dagoena agerian uztea. Esanahi horrek zuzeneko lotura du proiektuaren helburuarekin. Gainera, "azaldu" aditzak deskubritzeko, esplikatzeke eta zentzua emateke ideia gogorarazten du, eta horrek indartu egiten du boluntariotzaren benetako balioa ulertzeke ahalbidetuko duten ezagutzak, ebidentziak eta tresnak sortzeke misioa. Hau da, izen horrek bi ekintza sinbolizatzen ditu, esplikatzeke dagokiona eta aditzera emateke dagokiona, eta funtsezko dimentsioak dira horiek, herritarren inplikazioa bultzatzeko eta neurri eraginkorrenak hartzeke.

Lotutako helburuak:

- Inpaktua ebaluatzeke eta neurtzeke sistemen jardunbide egokiak identifikatzeke.
- Boluntariotzaren inpaktu soziala eta ekonomikoa neurtzeke eta ebaluatzeke sistema batean aurrera egiteke.

IKERKUNTZA

Estrategia honen "Ezagutza" izeneko ardatzari lotutako trakzio-proiektua da. Haren helburua da ikerketa, prestakuntza eta berrikuntza sustatzea, boluntariotza indartzeko eta egungo testuingurura egokitutako parte-hartze sozialerako modu berriak aztertze funtsezko tresna gisa. Parte-hartzeari eta boluntario-lanari buruzko informazioa eta ezagutza biltzea, sistematizatzea, eguneratzea eta zabaltzea, alderdi horien berrikuntza eta kudeaketaren eta esku-hartzearen etengabeko hobekuntza bultzatzeko.

Proiektu honetarako, giltzarri izango dira Hirugarren Sektore Soziala eta Ekintza Komunitarioa Sustatzeko Zuzendaritza, Hirugarren Sektore Sozialaren Euskal Behatokia eta boluntariotzako agentziak.

IKERKUNTZA hitzak, bistan da, ikerketa esan nahi du, baina hori baino gehiago ere bada. Ikertu aditzetik dator, zeinak aztertu, arakatu eta ulertu esan nahi baitu. Jatorrian zera dago, beraz: begi-bistakoaz eta agerikoaz harago begiratze-ko desira, galdera eraldatzaileak egiteko nahia.

Boluntariotzari dagokionez, IKERKUNTZAK ikasteko, berrikuntzako eta hobetzeko bultzada kolektiboa irudikatzen du, eta ezagutza erabilgarria sortzen du parte-hartze soziala eta komunitatea indartzeko eta antolakundeei beren bilakaeran laguntzeko. Ezagutza arimaduna da, guztion artean eraikia, baina betiere zorroztasun zientifikoaz eta esperientzian eta ebidentzietan oinarritutako kudeaketaz lagunduta.

Lotutako helburuak:

- Digitalizazioa eta antolamendu-kudeaketa bultzatzea.
- Boluntariotzari eta partaidetzari buruzko ikerketa sustatzea.
- Boluntariotzaren kontzeptu- eta arau-esparrua eguneratzea.
- Ikuspegi estrategikoa Europako boluntariotza-politikekin lerrokatzea.
- Gizarte-testuingurura egokitutako parte-hartze sozialerako modu berriak aztertzea.
- Boluntariotzako antolakundeen jasangarritasun ekonomikoa aztertzea.

BOLUNTARIOTZAREN
EUSKAL KONTSEILUA
CONSEJO VASCO
DEL VOLUNTARIADO

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO